

בית מדרש - הוצאה לאור

נהגות דשמעתה

גליון אקטואלי מרתק מבית היוצר של אש התורה

קריאת המגילה למבודדים בירושלים

באפשרות
כינוס עשרה
לקריאת
המגילה. וכל
התנאים
המחמירים
שמצינו לענין
צירוף מנין
לתפילה, כגון

שיראו זה את זה וכדו', אין נצרכים בצירוף עשרה למגילה.

ראשית יש ללמוד כן ממה שדן הרמ"א (ס"ס תר"צ) שנים מצטרפות לעשרה לענין קריאת המגילה, הגם שלדין תפילה בציבור ושאר אמירת דברים שבקדושה אין נשים מצטרפות. וכתב שם המשנ"ב הטעם משום דהכא בעינן צירוף משום **פרסומי ניסא**, וגם נשים מצטרפות לענין פרסומי ניסא.

ועיוין גם בחי' הריטב"א (מגילה ה.) שכתב, דאף שלענין דברים שבקדושה א"א להצטרף כשיש מחיצה ביניהם, מ"מ לענין קריאת המגילה מצטרף, דכיון שהצורך בעשרה הוא משום פרסומי ניסא, סגי אף מאחורי מחיצה.

עוד מצינו ראייה מפורשת לזה בדברי הפמ"ג (המובאים בביאור"ל סי' נ"ה סעיף י"ב ד"ה אין מצטרפין) דאף שמנודה אינו מצטרף למנין, מ"מ מצטרף הוא לעשרה לקריאת המגילה, מפני שלענין מגילה **לא בעינן צירוף והתאחדות** אלא פרסומי ניסא, וכל שמתפרסם הנס בעשרה סגי.

ויש בידיעה זו ברכה רבה לאחינו בני ישראל העצורים בביתם, דסגי להו לדאוג שיהיו עשרה שומעים בקריאתה, אף שאין רואים אלו את אלו, דכל שיש פרסומי ניסא בעשרה סגי.

[הערת המערכת: יעוי' במאמרו הנפלא של הגר"צ רייזמן שליט"א (ניתן להשיג במערכת), שהביא דברי פוסקי זמנינו לענין צירוף עשרה על ידי שידור חי (zoom), ויש לפלפל בזה ע"פ הגדר שייסד מורנו הגר"צ רותן שליט"א.]

השנה בירושלים לכתחילה אין לברך ביחיד

ט"ו באדר חל השנה בשבת קודש, ומשום כך גם ערים המוקפות חומה מקדימים וקוראים את המגילה ביום שישי. ונחלקו המשנה ברורה והחזו"א האם במקרה כזה מותר לבני ירושלים לברך על קריאתה ביחיד.

ויסוד הנידון בזה, דבדרך כלל כאשר קוראים את המגילה בזמנה, אף היחיד (שאין באפשרותו לקרוא את המגילה בציבור) קורא לעצמו **ומברך** 'על מקרא מגילה'. אך כאשר אינה נקראת בזמנה, אין מברכים על קריאתה אלא בעשרה.

מסקנא דשמעתה

נידונים אקטואליים בראי ההלכה

רב המכון רבי צבי הותן שליט"א - סורה הוראה וראש כולל רציפת - אחיסטך

ומעתה, נחלקו הפוסקים כאשר בני ירושלים מקדימים את הקריאה בפורים המשולש ליום שישי (כמו השנה), האם נחשבת כקריאה 'בזמנה'. דעת החזו"א (קנ"ה) שנחשבת קריאה בזמנה, ודעת המשנה ברורה (תר"צ ס"א) שנחשב כקריאה שלא בזמנה, ועל כן כתב המשנ"ב שבשנה כזו (כמו השנה) **אין מברכים על קריאתה בירושלים אלא בעשרה**.

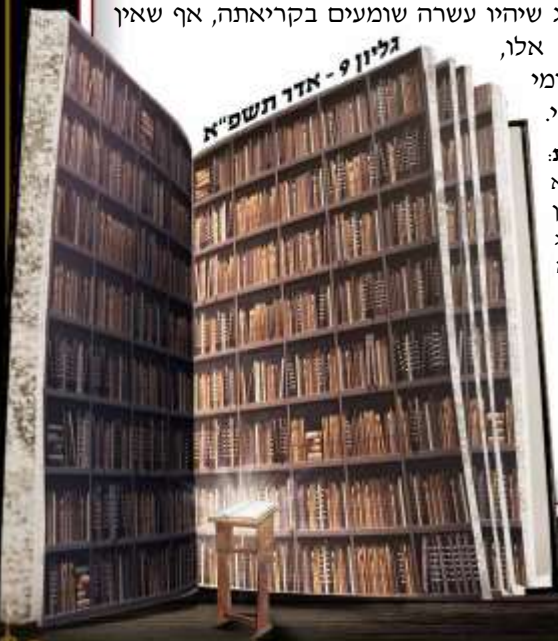
והדבר נוגע מאד למעשה, שהרי בכל שנה מצוי שיש אנשים או נשים שאינם יכולים להגיע לקריאת המגילה בבית הכנסת, וקוראים להם בביתם. ובכל שנה רגילים לברך בעצמם על קריאתה, אולם **השנה בירושלים יהיו חייבים לکنס עשרה** כדי שיוכלו לקרוא בברכה לדעת המשנ"ב. והדבר נוגע בפרט לחולים מאומתים או מבודדים, שצריכים להצטרף עשרה לקריאתה דרך חצרות או מרפסות וכדו', כדי שיוכלו לברך על קריאתה. [ואמנם **למעשה** מובא בשם הגרי"ח זוננפלד זצ"ל שמנהג ירושלים כהחזו"א לברך ביחיד. אך ודאי שלכתחילה ראוי לצאת דעת המשנ"ב, בפרט שכדבריו מפורש בר"ן רשב"א ובעה"מ, אכן מרשי' והרמב"ם משמע כחזו"א, ואין כאן מקום להאריך].

הגדר המחודש של מנין מרפסות לקריאת מגילה

אלא שנראה להוכיח ולייסד, דצירוף עשרה למנין הדרוש לקריאת המגילה, שונה במהותו מצירוף עשרה למנין הדרוש לדין תפילה בציבור, ולאמירת דברים שבקדושה או קריאת התורה. ויש לפרסם ולהודיע הדברים, שיש בהם הקלה רבה

לקבל את הגליון או גליונות קודמים שלחו בקשה ל: A9768552@gmail.com

צורתא דשמעתתא

סקידה מקיפה של סוגיה הלכתית

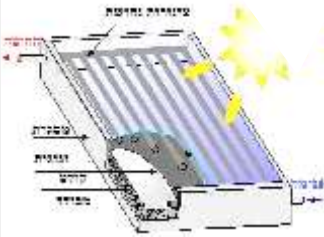
הרב מנחם אדלר - דאש בית המדרש

בישול בשבת באמצעי בישול מודרניים

בישול בשבת אסור מן התורה בין אם מבשל באש עצמה, ובין אם מבשל ע"י תולדת האש, דהיינו ע"י דבר שנתחמם מהאש. אך בישול בקרני השמש (בישול בחמה) **מותר לכתחילה** (ש"י"ג). ומכל מקום, אסרו חכמים בישול בתולדות החמה, דהיינו דברים שנתחממו מהשמש, מפני שיכולים לטעות ולהתיר גם בישול בדבר שנתחמם מאש [שאסור מן התורה], שהרי אין ניכר על כלי אם נתחמם ע"י אש או ע"י השמש.

מטעם זה מותר בשבת לבשל ולחמם בעזרת **זכוכית מגדלת**, ואין זה נחשב בישול בתולדות חמה האסור מדרבנן, מאחר שאין הבישול נעשה ע"י הזכוכית מגדלת אלא ישירות ע"י השמש, והזכוכית רק מרכזת את קרני השמש למקום אחד. [תורת שבת ש"י"ג, ושב"ה"ש בא"ר מ"ד. וכתב שם דפשוט שאם ע"י הזכוכית מגדלת נדלק נייר באש ממש, יהיה אסור לבשל בה, דזהו אש ממש, ולא איכפת לן איך נולדה האש]. וכתב בשלמי תודה (עמ' רטז) שהדבר מצוי מאד במימיות שמתמשים בהם הצבא באמריקה, שעשויים בראשם עם זכוכית מגדלת המחממת ומרתיחה אותם, ולהנתבאר מותר להרתיח כך מים בשבת.

ומה שנוהגים איסור במים חמים מדוד שמש, הגם שבישול בחמה מותר, הטעם הוא, דאמנם המים שנמצאים מתחילה בקולטים מתחממים ע"י השמש, אך בעת שהם יוצאים ונכנסים מים קרים, המים הקרים מתבשלים מכח המגע **במים החמים** שנתחממו מהשמש, ומים אלו הרי הם 'תולדות חמה', ויש בזה איסור של בישול בתולדות חמה.

בישול במקרוגל ובכירים 'אינדוקציה'

נחלקו המנחת שלמה והאגרות משה בנוגע לבישול במקרוגל, מחלוקת שיסודה בגדר היתר בישול בחמה. דעת הגר"ש ז' דטעם ההיתר בחמה מפני שלא נאסר 'בישול' בשבת אלא **באש** ותולדותיה (דומיא דמשקן), ומאחר שבמקרוגל נעשה החימום ע"י קרינה אלקטרומגנטית על כן הרי זה כבישול בחמה ומותר (מאורי אש עמ' תתנד, וע"ש שלמעשה עדיין אסור משום **הפעלת** המקרוגל, אך י"ל נפק"מ כשיכוונו מערב שבת עם שעון שבת שידלק לאמן מועט, ויוכל בשבת להכניס אוכל לפני שידלק ולהוציא לאחר שיכבה). אולם דעת האגרות משה (א"ח ח"ג י"ב) שטעם ההיתר בחמה מפני שאין הדרך לבשל בה, ועל כן כתב לאסור בישול במקרוגל מן התורה, דשאני מקרוגל שהדרך לבשל בו.

על המחבת נמס, ועל הכירה קר...

ומטעם זה יהיה תלוי בפלוגתייהו גם בישול בכירים הפועלים ע"י 'אינדוקציה' כפי שמצוי מאד כיום, שאין בהם גוף לוחט, וגם בשעת הבישול הכיריים מצד עצמם קרים, אלא שבהנחת סיר על הכיריים חודר אל תחתית הסיר שדה מגנטי המתהפך 50 פעמים בשניה, ועל ידי כך מחמם אותו. גם בזה לדעת הגר"ש אין איסור תורה בשבת מפני שאין כאן אש, ולדעת האגרות משה יש איסור תורה מפני שהדרך לבשל כך (מאורי אש עמ' תתנו).

אלא שאלבא דהגר"ש עדיין יש חילוק בין מקרוגל לאינדוקציה, שבמקרוגל שהקרינה האלקטרומגנטית מחממת את האוכל ישירות בלא חימום הכלי, נחשב בישול בחמה עצמה, משא"כ באינדוקציה שהסיר מתחמם, והוא מחמם את האוכל, על כן הוי בישול בתולדות חמה, שאסור מדרבנן.

בישול במדחום באמצעות חום הגוף

בתשובות והנהגות (ח"א ר"ז) עורר שיש להמנע מלמדוד חום בשבת כשאין צורך גדול, מפני שמתוך את הכספית, והתכת מתכת הוא בכלל איסור בישול בשבת. והוסיף, דאף אם לא מגיע ליד סולדת עדיין יש בזה איסור מפני שהמתכת ניתכת. אמנם, דעת הגר"ש לטעמיה (ש"י"ג פ"מ הע' ג) דכיון שהחימום לא נעשה ע"י אש אלא ע"י חום גוף האדם, הרי זה מותר כדין בישול בחמה. וכ"כ במנחת יצחק (ח"ג קמ"ב) באור לציון (ח"ב ל"ז י"ג) ובשלמי תודה (שם). [ויש לדון לדעת האגרות משה אם נחשב שהדרך לחמם כך].

ובחלקת יואב (א"ח קנ"א) והרבה אחרונים כתבו סברא נוספת להיתר, על פי המבואר ברמב"ם (שבת פ"ט ה"ז) והובא במשנה ברורה (רי"ש ש"ח) דכל האיסור בהתכת מתכת הוא דוקא כש"כ **גוף קשה** או הקשה **גוף רך**. והיינו כשנעשה שינוי מהותי ע"י הבישול, וכאן כבר מתחילה הכספית היא נוזלית, אלא שע"י החום מתפשט מעט, ועל כן אין בזה משום איסור מתיך מתכות. נאולם הוסיפו גדולי האחרונים, שהצורך בשינוי מהותי של ריכוך גוף קשה או הקשיית הרך, נדרש דוקא בבישול מתכות וכדו', שאינו אב המלאכה אלא תולדה. אבל בבישול המקורי במאכלים אין צורך בשינוי קיצוני, וכמו שמצינו בבישול מים, שאין בהם הקשיית הרך או ריכוך הקשה.

מכשיר אדים חמים: במכשיר "אדים חמים" המצוי בימינו, נעשה החימום ע"י זרם חשמלי העובר בתוך המים. המים סוגרים את המעגל החשמלי בין שתי קצוות חוטי החשמל, וחיכוך החשמל העובר במים גורם לחימום מהיר. במנחת שלמה (קמא סי' י"ב הע' 6) מספר הגר"ש כי בהיותו פעם אצל החזו"א, חווה לו דעתו שאין בזה איסור בישול מן התורה, מפני שחשמל איננו אש נורק כאשר עובר זרם חשמל במתכת ומלהט אותה נחשבת **המתכת** לאש. וטען לו החזו"א כי מאחר ובדרך כלל משתמשים בחשמל ליצירת אש, יש להחשיב את החשמל עצמו כ"עובר" (תינוק) של אש. אך הגר"ש השיג על זה, דהחשמל בעצמו לעולם איננו נעשה אש, אלא רק גורם חיכוך והופך את המתכת שעובר בה לאש.

ולמעשה נקט הגר"ש (מאורי אש עמ' תק"ד) כי אף לדעת החזו"א מותר עכ"פ להוסיף מים חמים מהדוד למכשיר אדים חמים, דאין בישול אחר בישול, אולם במנחת יצחק (ח"ג כ"א) נקט, דכיון שמעוניין כעת שיתאדו המים, הרי לענין זה נחשב שאינם מבושלים כל צרכן. ועי' מגילת ספר (שבת ג') שהאריך בנידון זה.

מה דעתכם? תגובות מעט הקודאים

עבור מדור מסקנא דשמעתתא

בנוגע לנידון אם מותר להניח פתיון לפני עובדים כדי לזהות את הגנב, יש לדון כי אם ע"י הנחת הפתיון אמנם יגנוב פעם אחת אבל יוכל למנעו ע"י כך מגניבות רבות, א"כ אפשר שאין בזה לפני עיור. ואע"פ שאין ראייה לדבר זכר לדבר מסברת הגרש"א שמותר להשקות מי שאינו שומר תורה ומצוות אף שיודע שלא יברך, כדי שלא ייכשל באיסור שנאה.

הרב שלמה יעקובוביץ

בענין הנ"ל: בקשר לשאלה אם מותר לשים פתיון, יש להעיר שמה שהבאתם בשם מהרי"ל דסקין להתיר, הוא לא דיבר כלל על אופן שמניחים בידים מכשול לפני השני, שזה לפני עור גמור, וכל מה שהוא התיר הוא כשאדם עושה פעולה על עצמו והשני נכשל ממילא, וכמו שלמד מזה מרן הגר"ש זצ"ל על הפגנות, שאנו עושים מה שמוטל עלינו לעשות והם נכשלים בעצמם, אבל לשים מכשול ודאי שלא התיר, וזה פשוט.

ומה שהבאתם מאוה"ח הקדוש שבבין אדם לחבירו אין מכשול במחשבה רעה זהו רק אם בסוף יצא טובה מהמעשה שלו, וכמו שהיה ביוסף. אבל אם לפני לא יוצא טובה ודאי שאסור, שאין שום סברא לחלק בין אדם למקום לאדם לחבירו, ורק החילוק הוא שבבין אדם לחבירו תלוי בתוצאה הסופית שאם יצא לו טוב אין עבירה אבל אם מניחים פתיון לתפוס אותו יוצא לו רע ודאי ואסור. ולכן פשוט שמה שפסק בתורה לשמה הוא האמת.

הרב משה כהן

הערת המערכת: יעו"י אריכות אין קץ בשאלה זו (84 עמודים) בקובץ צהר ט"ו וט"ז. ומסיק שם שדעת הבית שערים, שרידי אש, משפטי התורה, ברית אברהם פתחי חושן ומתנת משה, שמוותר ואפשר דאפי' מצוה איכא לנסות את העובד אם נאמן הוא. ובתנאי כפול שמקנה לו את ארנקו לפני כן. ומאידך דעת התורה לשמה (וכך נוטה קצת דעת הגרש"ז) להחמיר בזה, ויעו"ש שהאריך בצרורות של ראיות להתירא, וצ"ע.

בענין השאלה האם מי שעושה קידוש בביהכ"ס וחוזר ומקדש בבית - יוצא ידי"ח ברכה אחרונה בברכת המזון.

הנה השבט הלוי (הי"ט סי"ט), דן בנדון הנ"ל במי שעושה עוד פעם קידוש כדי להוציא את ב"ב, וכתב טעם לומר דנפטר היין בבהמ"ז, ד"ל דכיון שצריך בעה"ב לקדש כדי להוציא את ב"ב, ואצלם הוה הקידוש צורך סעודה, משרה פטור מלברך עליה ברכה אחרונה, דגם אצלו חשיב צורך סעודה. אולם נראה דסברא זו אינה מוכרעת. ודעת הגר"מ שטרן שליט"א (קונטרס הסעודה וברכותיה פט"ז סק"א) לצדד דבאופן זה צריך לברך ברכה אחרונה על היין. וכדי לצאת מן הספק טוב יותר דיכוין המקדש שרוצה לשתות עוד יין בתוך הסעודה וייתה עוד יין בסעודה, ואז בודאי פטור מברכה אחרונה.

והנה בס' פסקי תשובות כתב דיש נוהגים להחמיר ולחוש לקדש עוד פעם אף שלא בשביל להוציא את ב"ב, אלא כדי לצאת את השיטות שצריך פת בשביל קידוש במקום סעודה. וכתב ד"ל דהם נפטרים מברכה אחרונה ע"י ברהמ"ז, משום דאע"פ שעושים את הקידוש רק לחומרא, מ"מ כיון שלפי מנהגו שנוהג להחמיר הרי הוא שותה את יין הקידוש לצורך הסעודה, חשוב ג"כ צורך הסעודה, ומשרה פטור מברכה אחרונה.

ולענ"ד נראה דסברא זו נסתרת מדברי המג"א והמשנ"ב, שדנו גבי היכא ששותה משקין קודם הסעודה כדי לפטור מספק את המשקין ששותה בתוך הסעודה, וכתב המג"א וכן המשנ"ב (סימן קע"ד סק"ז) דזהו לשתות פחות מרביעית כדי שלא ליכנס בספק ברכה אחרונה. ומוכח לכא' דאע"פ שעושה כן משום ספק אפי' אי"ז מחשיב את זה לצורך סעודה, ולכן צריך לזהר שלא לשתות כשיעור ברכה אחרונה.

וא"כ נראה דבאופן זה יש לברך ברכה אחרונה קודם הסעודה, או לכיון לשתות עוד יין בתוך הסעודה וכנ"ל. וע"ע מה שכתבתי בזה בספר 'משנה ברכה' סי' קע"ד ס"ו.

הרב מרדכי דוד טרוביץ

בענין הנ"ל: נראה לומר בזה, ע"פ מה ששמעתי ממר"ח הגר"ש שוימר שליט"א, ובהרחבת דבריו, דהנה כ' הרמב"ם פ"ל ה"ט (הביאו הטור סי' רצא) שגם בסעודה שלישית קובע על היין, ודנו הראשונים האם

קובע על היין היינו קידוש, וכך לכאורה למד הטור בדבריו, והב"י מבאר שאין זה קידוש אלא שישתה בסעודתו יין, והיינו שיסוד דין סעודת שבת הוא שקבעו אותה על הכוס, שזה נותן חשיבות לסעודה, ולא דוקא כוס של מצוה כגון קידוש אלא אפילו יין שבתוך סעודתו וכגון בסעודה ג'.

וא"כ י"ל שעד כמה שיש דין בשבת לקבוע סעודתו על היין, בנידוד"ש שכבר יצא ידי קידוש עדיין יש לו ענין לעשות קידוש כדי לקבוע סעודתו על היין, ושפיר חשיב מצרכי הסעודה ולכן יהיה פטור בזה מברכה אחרונה.

אמנם לכתחילה הביא הביה"ל קע"ד ס"ו ד"ה ופוטרת שדין זה שברכהמ"ז פוטרת יין שלפני המזון אינו ברור כ"כ בראשונים ולכן לכתחילה כדאי לחוש ולא לשתות בקידוש כי אם מלא לוגמיו (שבזה יוצא חובת קידוש) ולא רביעית כדי לא ליכנס לספקות אלו, ואם שתה כל הכוס יכוון לפטור בברכהמ"ז את היין ששתה ואז יוצא בדיעבד, וטוב שתמיד יכוון לפטור כיון שיש שיטות שאף בפחות מרביעית ביין מתחייב בברכה אחרונה. וגם ראוי שבתוך סעודתו ישתה יין ואז שפיר חל הברכהמ"ז על כל היין ששתה (ולכתחילה גם בכה"ג יכוון לפטור).

אכן גבי ברית מילה, שהמברך על היין ומיד אח"כ אוכל מהסעודה, יצטרך לברך קודם על הגפן, כיון שאין שום קשר בין היין לסעודה.

הרב יחזקאל ארנטרוי

הערת המערכת: יעו"יין בספר בירורי ברכות (מיר) במדור החידושים מהגר"א גנחובסקי זצ"ל סי' י"א מה שהאריך בנידון זה.

מתנה לאביונים מקיימים עם מוכן אש התורה

הסכום במלואו מועבר כיום הפודים לאביונים תלמידי חכמים מופלגים
זו הדרך המזמלצת והמהודרת לקיום המצוה!

אפשרויות העברת מעות מחצית השקל ומתנות לאביונים: בטל 690776-0799

או במכשירי נדרים פלוס - קופת סכונ אש התורה

נהודא לנשמה

טיפים לחיים מאושרים בדרך התורה

"משנכנס אדר מרבנים בשמחה" - איך עושים את זה?

- כמה טיפים כיצד להיכנס למצב של שמחה:** א. אחר הפעולות נמשכים הלבבות, מחקרים הוכיחו כי מתיחת השפתיים והלחיים בצורה של חיוך, מעוררת ומחדירה במח שמחה. חייכו בפה מלא ותתחילו לשמור!
- ב.** הרב ראובן לויכטר שליט"א מאריך בשיחותיו שיסוד השמחה הוא תחושת "מתאים לי", כלומר, שהאדם מתחבר ומרגיש טוב עם מצבו והנתונים הקיימים לפניו. לכן כאשר יש דברים שאנו לא מסתדרים איתם, קשה לנו לשמור. עלינו להפנים שהכל לטובה והנתונים שהקב"ה מעמיד אותנו בהם הם הכי טובים עבורינו, וככל שיותר נתחבר עם מצבינו, ונחוש כי הוא "מתאים לנו", כך תיכנס בנו השמחה.
- ג.** נעצום את העיניים ונדמיי, שכל אנשי העולם, כשבעה מליארד במספרם (להמחשה: כמה זמן לוקח לספור עד מליארד אם נניח שספירת כל ספרה לוקחת שניה אחת? הרבה יותר ממה שנדמה לנו. 32 שנה ושש חדשים...), וכל אותם האנשים שבכל העולם כולו, עוצרים וחושבים עלינו, מחייכים אלינו ואוהבים אותנו. כמה חמימות ושמחה נחוש? כעת נתפוס את המציאות האמיתית, שבורא כל העולמות, שגדול לאין שיעור מכל אנשי העולם, חושב עלינו שמח בנו ואוהב אותנו אהבה עזה, הרי אם נעמיק במחשבה זו נתמלא חמימות ושמחה אין קץ! (ע"פ אגרות הגרש"ד פנקוס).
- ד.** מחקרים הוכיחו כי מחשבות של הודאה מביאות שמחה. נש 5 דקות להודות לה' על כל חסדיו עמנו, ונתמלא שמחה!

האם ירושלמים השנה חייבים לצאת את כל הקריאה מהבעל קורא?

לעיונה

שאלות מודחקות בהלכה המעשית בימינו

בשנה רגילה, מי שיש לו מגילה כשרה לפניו, יכול לקרוא מילה במילה עם הבעל קורא, כדי שגם אם לא שמע היטב יוכל לצאת בקריאה של עצמו. אולם בשנה שחל בה ט"ו בשבת (כמו השנה) ומקדימים לקרוא בירושלים ביום שישי, נקט הגר"ז דצריך לשמוע את כל הקריאה מהבעל קורא, מפני שאם יקרא לעצמו נמצא שיוצא ידי חובה בתורת קריאה של יחיד, וכתב המשנה ברורה (תר"צ ס"א) שבפורים המשולש אין מברכין על קריאתה בירושלים אלא בעשרה. ועל כן נהג הגר"ז לבקש בשנה כזו מהבעל קורא, שישתדל בכפליים לקרוא בדקדוק ובמתינות, מאחר והאפשרות היחידה לצאת ידי חובה של קריאת המגילה בברכה היא ע"י שומע כעונה מהבעל קורא.

אך כשהביאו הדברים לפני החז"א חלק על קביעה זו, ונקט שגם אליבא דהמשנ"ב דאין מברכים עליה אלא בעשרה, יכול כל אחד מהעשרה לקרוא לעצמו, והוכיח כן מתפילת שמונה עשרה, שכל אחד מתפלל בלחש לעצמו, ואע"פ אנו קוראים אותה "תפילה בציבור". ואם כן כך גם בקריאת המגילה, אפילו יהיו עשר יחידים שקוראים כל אחד לעצמו, מאחר שנמצאים יחד נחשבת הקריאה לקריאה בעשרה.

ולכא"ו דימוי החז"א צ"ע, דשאני התם שהציבור מאוחדים באמת וכדחזינן שצריכים להיות במקום אחד ורואים אלו את אלו, אך בקריאת המגילה דקיי"ל שאין צריכים להיות מאוחדים (עי' במאמר הגר"צ רותן), נמצא שאין כאן צירוף מלבד מה ששומעים כולם קריאה אחת, ואל"כ אין שום צירוף ביניהם, וצ"ע.

לתגובות והערות: מייל: A9768552@gmail.com פקס: 077-470-4472

יגילו החכמים וישמחו המורים

בעזרה"ת הופיע על פני תבל אור חדש,

אוצרות הודאה והנהגה בהלכות טהרה וסדר קדושה

ערוך בידי אמן ע"פ שיעורי וכתבי גאב"ד מעלה אדומים

הגאון רבי אברהם יהואל סגל דויטש שליט"א

ניתן להשיג בטל: 02-5382122

או במייל: ctavsofer999@gmail.com

בחסות: היימיש

שומרים על תקשורת איכותית ומשתלמת

מבצע לקוראי הגליון:

מכשיר g10 במתנה בנייד זוג קווים לסלקום / הוט מובייל

בהצגת מודעה זו בלבד

היימיש עד הבית בטלפון ובאתר!

תמיכה בכל כלי כתיבה במחיר היימיש 40 שקלים או השלוח עד הבית

חזון איש 23 | עזרא 32 | אהרונביץ 12 | סוקולוב 41 | מתחם הסתנה

להזמנות בטלפון: 03-50-40-505